

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף קמ"ט ע"ב

פרשת ויצא

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קמ"ט ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

שְׂרָיָא עֲלוּי, דְּכָתִיב (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וְגו'. וְדָא הוּא נִהָר בְּרָא
חַד מֵאֵינוֹן אַרְבַּע נִהָרִין, וּבְגִין דְּשְׂרָיָא עֲלוּי מְקַדְמַת דְּנָא, וְהוּא עֲלוּי כְּבָר, שְׂרָיָא בֵּיה
הַשְׁתָּא, וְאַתְגְּלִי לִיה לִיחְזִיקָא.

תרגום לעברית

בֹּא רֵאָה, הַסֵּלֶם הַזֶּה מַחְזִיק בְּשְׁנֵי עוֹלָמוֹת - בְּמַעְלָה וּמַטָּה. בְּאֶרֶץ כְּשָׁדִים עַל נִהָר כְּבָר.
בְּאֶרֶץ כְּשָׁדִים - בְּמָקוֹם שֶׁהַגְּלוּת שׁוֹרָה בּוֹ, וְעַם כָּל זֶה, עַל נִהָר כְּבָר. מַה זֶה נִהָר כְּבָר?
אֵלָּא שֶׁהִיא כְּבָר מְקַדֵּם לָכֵן, שֶׁהַשְׁכִּינָה שׁוֹרָה עֲלוּי, שֶׁכְּתוּב וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת
אֶת הַגֶּן וְגו'. וְזֶה הוּא נִהָר אֶחָד מֵאוֹתָם אַרְבָּעָה הַנִּהָרוֹת. וּמַשׁוּם שֶׁשָּׂרָה עֲלוּי מְקַדֵּם לָכֵן
וְהִיא עֲלוּי כְּבָר - שׁוֹרָה בּוֹ עֲכָשׁוּ, וְהַתְגַּלָּה לִיחְזִיקָא.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי וַיַּחֲלוּם, וְכִי יַעֲקֹב קִדִּישָׁא, דְּאִיהוּ שְׁלִימָא דְאַבְרָהָם, בְּחִלְמָא אַתְגְּלִי עֲלוּי, וּבְאַתְר
דָּא קִדִּישָׁא לָא חֲמָא (לִיה) אֵלָּא (קס"ה) בְּחִלְמָא. אֵלָּא יַעֲקֹב בְּהוּא זְמַנָּא לָא הָוָה נָסִיב,
וַיִּצְחַק הָוָה קָרִים. וְאִי תִימָא וְהָא לְבַתֵּר דְּאַתְנָסִיב כְּתִיב וְאַרְא בְּחִלּוּם. תַּמָּן אַתְר גָּרִים,
וַיִּצְחַק הָוָה קָרִים, וְעַל דָּא כְּתִיב בֵּיה חִלּוּם.

בֹּא רְאֵה, וַיַּחֲלֵם, וְכִי יַעֲקֹב הִקְדֹּשׁ, שֶׁהוּא הַשָּׁלֵם שֶׁל הָאֲבוֹת, הַתְּגַלָּה עָלָיו בַּחֲלוֹם, וּבִמְקוֹם הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה לֹא רָאָה [לו] אֵלָּא בַּחֲלוֹם? אֵלָּא יַעֲקֹב בְּזִמְנָן הָהוּא לֹא הָיָה נָשׁוּי, וַיִּצְחָק הָיָה קִיָּם. וְאִם תֹּאמַר שֶׁהִנֵּה אַחֵר כָּהֵן, כְּשֶׁנִּשְׁאַ, כְּתוּב וְאִרְא בַּחֲלוֹם? שֶׁם הַמְּקוֹם גֵּרָם, וַיִּצְחָק הָיָה קִיָּם, וְעַל כֵּן כְּתוּב בּוֹ חֲלוֹם.

טקסט הזוהר

וּלְכַתֵּר דְּאַתָּא לְאַרְעָא קַדִּישָׁא עִם שְׁבָטִין, וְאַשְׁתָּלִים (בַּהוֹן) לְהוֹן עֲקֶרֶת הַפִּית, וְאִם הַבְּנִים שְׁמִיחָה, כְּתִיב, (בְּרַאשִׁית לֵה) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל יַעֲקֹב וַיֹּגֵ'. וְכְתִיב, (בְּרַאשִׁית מו) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמֵרְאוֹת הַלֵּילָה, הֵכָא לֹא כְתִיב בֵּיה חֲלוֹם דְּהָא מִדְּרָגָא אַחֲרָא עֲלָאָה הוּא.

תרגום לעברית

וְאַחֵר שָׁבָא לְאַרְצֵי הַקְּדוֹשָׁה עִם הַשְּׁבָטִים, וַיִּשְׁלַמָּה [בָּהֶם] לָהֶם עֲקֶרֶת הַפִּית וְאִם הַבְּנִים שְׁמִיחָה, כְּתוּב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל יַעֲקֹב וַיֹּגֵ', וְכְתוּב (בְּרַאשִׁית מו) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמֵרְאוֹת הַלֵּילָה. כָּאֵן לֹא כְתוּב בּוֹ חֲלוֹם, שֶׁהֲרִי הָיָה מִדְּרָגָה אַחֲרֶת עֲלִיוֹנָה.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי, (קצ"ו ע"א) חֲלָמָא אִיהוּ עַל יְדֵי דְגַבְרִיאֵל דְּאִיהוּ לְתַתָּא, בְּדִרְגָּא שְׁתִּיתָאָה מִנְּבוֹאָה. מֵרָאָה, עַל יְדָא דְּהָהוּא דִּרְגָּא דְּהָהִיא חָיָה דְּשִׁלְטָא בְּלִילְיָא. וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב (דְּנִיאלִיח) גַּבְרִיאֵל הָבֵן לְהֵלֹז אֶת הַמֶּרְאָה. הֵכִי הוּא וְדָאִי, דְּמֵרְאָה מְלוּי סְתִימִין יְתִיר, וּבְחֲלָמָא פְּרִישׁ יְתִיר, וּפְרִישׁ סְתִימִין דְּמֵרְאָה, וְעַל דָּא אֶתְפַּקֵּד גַּבְרִיאֵל, דִּפְרִישׁ מְלוּי דְּמֵרְאָה דְּאִיהוּ סְתִים יְתִיר.

בא ראה, החלום הוא על ידי גבריאל, שהוא למטה, בדרגה הששית מנבואה. מראה - על ידי הדרגה ההיא של החיה ההיא ששולטת בלילה. ואם תאמר, הנה כתוב (דניאל ח) גבריאל הבן להלז את המראה - כך זה ודאי, שמראה דבריו יותר סתומים, ובחלום מפרש יותר, ומפרש את הסתומים של המראה. ועל כן נפקד גבריאל, שיפרש את דברי המראה, שהוא יותר סתום.

טקסט הזהר

ועל דא כתיב במראה, וירא, וארא, מאי טעמא, בגין דמראה איהו, כהאי מראה דאתחזי כל דיוקנא בגויה, בגיני כך וארא, אחמית דיוקניה, באל שדי, דאיהו מראה, (צ"א ע"א) דאתחמי דיוקנא אחרא בגויה, וכל דיוקנא עלאין ביה אתחזון.

תרגום לעברית

ועל כן כתוב במראה - וירא, וארא. מה הטעם? משום שהוא מראה, כמו המראה הזה שנראים בתוכו כל הדמיות, ומשום כך וארא, ראיתי דמותו. באל שדי, שהוא המראה, שנראית בתוכו דמות אחרת, וכל הדמיות העליונות נראות בו.

טקסט הזהר

בגיני כך, יעקב בההוא זמנא, כתיב, (בראשית כח) ויחלם והנה סלם מצב ארצה (וראשו), מהו סלם, דרגא דשאר דרגין ביה תליין והוא יסוד דעלמא. וראשו מגיע השמימה, הכי הוא לאתקשרא בהדיה. וראשו מגיע השמימה, מאן ראשו. ראשו דההוא סלם. ומאן איהו, דא דכתיב ביה (בראשית מז) ראש המטה, בגין דאיהו ראש להאי מטה ומנה נהיר. מגיע השמימה, בגין דאיהו סיומא דגופא, וקאים בין עלאה ותתאה, כמה דברית איהו סיומא דגופא, וקאים בין יריכין וגופא, ועל דא מגיע השמימה. (בראשית כח) והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו, אלין ממנן דכל עמין, דאינון סלקין ונחתין בהאי סלם. כד ישראל חטאן, מאיה האי סלם וסלקין אינהו ממנן,

וכד ישראל מתכשרן עובדייהו, אסתלק האי סלם וכלהו ממני נחתי לתתא, ואתער שולטנותא דלהון, כללא בהאי סלם קיימא. הכא חמא יעקב בחלמיה, שלטנותא דעשו ושלטנותא דשאר עמין.

תרגום לעברית

משום כך, יעקב באותו הזמן, כתוב ויחלם והנה סלם מצב ארצה [וראשו]. מה זה סלם? הדרגה ששאר הדרגות תלויות בה, והוא יסוד העולם. וראשו מגיע השמימה, כך הוא להתקשר עמו. וראשו מגיע השמימה, מי ראשו? ראשו של אותו סלם. ומי הוא? זה שכתוב בו (בראשית מז) ראש המטה. משום שהוא ראש למטה הו' וממנה מאיר. מגיע השמימה, משום שהוא סיום הגוף, ועומד בין עליון ותחתון, כמו שהברית הוא סיום הגוף ועומד בין הירכיים והגוף, ועל זה מגיע השמימה. והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו, אלו הממנים של כל העמים, שהם עולים וירדים בסלם הזה. כשישראל חוטאים, נשפל הסלם הזה, ועולים אותם הממנים. וכשישראל מכשירים את מעשיהם, מתעלה הסלם הזה, וכל הממנים יורדים למטה ועובר שלטונם. הכל עומד בסלם הזה. כאן ראה יעקב בחלומו את שלטונו של עשו ואת שלטון שאר העמים.

טקסט הזוהר

דבר אחר והנה מלאכי אלהים עולים וירדים בו. במאן, בההוא ראשו, דההוא סלם. דכד אסתלק ראשו מניה, סלם אתכפאי וסלקין כללהו ממנו. וכד אתחבר ראשו בההוא סלם, אסתלק, וכלהו ממנו נחתין. וכללא חד מלה.

תרגום לעברית

דבר אחר והנה מלאכי אלהים עולים וירדים בו, במי? באותו ראשו של אותו סלם. שכשסתלק ראשו ממנו - הסלם נכנע, ועולים כל הממנים. וכשמתחבר ראשו באותו סלם - מתעלה, וכל הממנים יורדים. והכל דבר אחד.

כְּתִיב, (מלכים א ג) נִרְאָה ה' אֶל שְׁלֹמֹה בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים שְׂאֵל מָה אֲתֵּן לָךְ.
וְאִי תִימָא הָכָא בַּחֲלוֹם, וְכִי מָה

כְּתוּב (מלכים א ג) נִרְאָה ה' אֶל שְׁלֹמֹה בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים שְׂאֵל מָה אֲתֵּן לָךְ.
וְאִם תֹּאמַר, כָּאֵן בַּחֲלוֹם, וְכִי אֵיזוֹ רְשׁוּת יֵשׁ לְחֲלוֹם כֵּזֶה? אֵלֹא כָּאֵן נִכְלָלַת דִּרְגָּה בְּדִרְגָּה,
הַדִּרְגָּה הָעֲלִיּוֹנָה עִם הַדִּרְגָּה הַתַּחְתּוֹנָה. מִשּׁוּם שֶׁעַד עַכְשָׁיו שְׁלֹמֹה לֹא הָיָה שָׁלֵם. כִּיּוֹן
שֶׁנִּשְׁשָׁלֵם, כְּתוּב (שם ה) וְה' נָתַן חֲכָמָה לְשְׁלֹמֹה, וְכְתוּב (שם) וַתֵּרֶב חֲכָמַת שְׁלֹמֹה.
שֶׁעֲמָדָה הַלְּבָנָה בְּשִׁלְמוֹתָהּ, וּבֵית הַמִּקְדָּשׁ נִבְנָה, וְאִזּוֹ הָיָה רוֹאֶה שְׁלֹמֹה אֶת הַחֲכָמָה עֵין
בְּעֵינוֹ, וְלֹא הִצְטָרַךְ לְחֲלוֹם.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.